KRÓNIKA

Az Evangélikus Élet kéthetente megjelenő hírlevele

81. évfolyam, 4. szám
2016. január 31.
Hatvanad vasárnap

Ára: 100 Ft
www.evangelikus.hu

A vallásszabadság napját ünnepelték Tordán és Kolozsváron

A Magyar Unitárius Egyház január 13-án a vallásszabadság napját ünnepelte Erdélyben. A Tordán és Kolozsváron zajlott egész napos program díszvendégeként *dr. Hafenscher Károly,* a magyar kormány által létrehozott Reformáció Emlékbizottság munkáját segítő miniszteri biztos tartott köszöntőbeszédet.

Az unitárius egyház zsinata 2002-ben nyilvánította január 13-át, az 1568-as tordai országgyűlés évfordulóját egyházi ünneppé. A reformáció egyik legifjabb egyházának megalakulása az 1568. január 6–13. között tartott tordai országgyűlés vallásügyi határozatának köszönhető, az erdélyi rendek – magyarok, székelyek és szászok – ekkor iktatták törvénybe a szabad vallásgyakorlatot.

Idén a január 13-i délelőtti ünnepi istentiszteletet a tordai unitárius templomban *Solymosi Alpár* csíkszeredai lelkész tartotta. Ezt követően *Bálint Benczédi Ferenc* püspök köszöntötte az egybegyűlteket, majd felolvasták a vallásszabadság törvényét, amely a katolikus, a református, az evangélikus és az unitárius vallásra vonatkozott.

„Ahol szabadság van, ott emberek lehetünk, ahol emberek lehetünk, ott testvérek vagyunk, ahol testvériség van, ott van jövő, ott lehet élni emberhez méltó, teljes életet. Büszkén emlékezzünk a múltra, hogy legyen, lehessen jövőnk” – mondta köszöntőjében *dr. Hafenscher Károly.* „A reformáció kezdete ötszáz éves jubileumának előkészítése keretében azon fáradozom, hogy ezt a jelentős évfordulót úgy éljük meg, hogy a reformáció egykori eseménye, az azóta eltelt fél évezred folyamata ne elválasszon, hanem összekössön minket. Hidat építünk emberek, közösségek, felekezetek, egyházak között. S e hídszerep nem egy önkéntes vállalás, hanem az evangéliumból tanult türelem” – tette hozzá beszédében a miniszteri biztos.

Az ünnepi beszédek után a homoródszentpáli Pálffy Ákos dalárda műsora következett, majd *Józsa Lajos* tordai lelkész szavaival zárult a délelőtti program.

A megemlékezés délután a kolozsvári unitárius templomban folytatódott, ahol *Török Istvánnak,* a Háromszék–Felsőfehéri Unitárius Egyházkör esperesének vezetésével tartottak istentiszteletet. *Rácz Norbert* kolozsvár-belvárosi lelkész köszöntője után *Jobbágy Júlia* segédlelkész olvasta fel az 1568. évi tordai országgyűlés vallásügyi határozatát. Bálint Benczédi Ferenc püspök, illetve Hafenscher Károly miniszteri biztos beszédét követően a Concordia vonósnégyes játszott.

A rövid koncert után *Brendus Réka,* a Miniszterelnökség nemzetpolitikai kapcsolattartási főosztálya erdélyi és csángó osztályának vezetője, *Mile Lajos,* Magyarország kolozsvári főkonzulja és *Horváth Anna,* Kolozsvár alpolgármestere, valamint a testvérfelekezetek képviselői tartottak beszédet.

▶ *Forrás: Reformacio2017.hu*

Budapesten a Deák téri evangélikus templomban tartott istentisztelettel kezdődött…

Visszapillantás az ökumenikus imahétre

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa január 17–24. között újra imahetet hirdetett a Krisztushívők egységéért. Az ökumenikus imahét idei bibliai mottója Péter első levelében található: *„Arra hívattunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük!”* (1Pt 2,9) A Magyarországon jelen lévő keresztény egyházak képviseletében megjelent szolgálattevők január 17-én este közösen vonultak be a Deák téri evangélikus templomba. *Erdő Péter* római katolikus bíboros érsek egy égő gyertyát, *Bogárdi Szabó István* református püspök egy Bibliát, *Fabiny Tamás* evangélikus püspök pedig egy tál sót vitt az oltár melletti kisasztalhoz mint Isten igéjének jelképeit. Az imahét anyagát ezúttal a lettországi keresztények dolgozták ki, az ő kérésük alapján lett az imahét idei jelképe a Biblia, a gyertya és a só.

FOTÓ: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

Az istentisztelet résztvevőit – a betegsége miatt távol maradt *Gáncs Péter* evangélikus elnök-püspök helyett – *Cselovszky Ferenc* Deák téri lelkész köszöntötte. Ezután *Fischl Vilmos* evangélikus lelkész, az imahetet – a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciával együttműködésben – szervező Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) főtitkára ismertette az idei imahét különlegességét: hogy tudniillik a föld sója és a világ világossága bibliai igék központi gondolatként és szimbólumként jelennek meg.

A bevezető liturgia szolgálatában *Kocsis Fülöp* görögkatolikus metropolita mondott imádságot a Szentlélekért, majd *Fabiny Tamás* vezetett kiengesztelő imádságot. Ezután következtek a Szentírásból vett részletek: a 145. zsoltárt *Steinbach József* református püspök, a MEÖT elnöke olvasta fel. Péter első leveléből (2,9–10) *Csernák István* metodista szuperintendens, Máté evangéliumából (5,1–16) pedig *Khaled A. László* metodista szuperintendens-jelölt olvasott fel részletet.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának (MEÖT) rendezvényén *Erdő Péter* úgy fogalmazott: „Nekünk, keresztényeknek közösen is tanúságot kell tenni Krisztusról. […] A világnak szüksége van arra, hogy egyek legyünk. Így akar Isten általunk könyörülni a világon.” A bíboros a felolvasott evangéliumi mondatot – *„Ti vagytok a föld sója”* – és az imahét egyik jelképéül is választott só szimbolikáját magyarázva elmondta: Jézus hallgatóinak számára a só a bölcsesség jelképe volt. A só, mint a bölcsesség jelképe, arra utal, hogy Jézus a saját tanítványainak megadta a tanítást, és ez a legnagyobb bölcsesség. Ez igazítja el az embert az életben: sóként kell jelen lenni a világban és segíteni, hogy Jézus „mindenkit eligazító bölcsessége eljusson az emberekhez”, és „ízt, értelmet adjon mindenki életének”.

Erdő Péter kitért arra is, hogy a sónak van egy másik, nagyon erőteljes jelentése: az a szerepe, hogy megóvjon a romlástól. Jézus korában ugyanis sóval konzerválták az élelmiszereket, a só tehát a rothadástól, a pusztulástól óvott. Jézus mondata – *„Ti vagytok a föld sója”* – azt jelenti, hogy „Krisztus tanítványainak kell lenniük azoknak, akik kedvéért Isten megkegyelmez a világnak, akik megóvják a világot attól, hogy Isten szeretetében haszontalannak tűnjék”. Ez a mondat ugyanakkor „felelősséget is jelent” – figyelmeztetett a bíboros. „Olyan életet kell élnünk, hogy rajtunk ismerje fel Isten a világban jelen lévő Krisztust, és ezért szeretettel nézzen a világra, és megkegyelmezzen neki. Nekünk magunknak nem szabad kritikátlanul a világhoz hasonulnunk, hanem Krisztushoz kell egyre jobban hasonlítanunk, hogy mi adhassuk meg – az ő erejéből – azt, ami a világot megőrzi a pusztulástól, és megtartja az üdvösség felé vezető úton” – fogalmazott Erdő Péter.

Bogárdi Szabó István arról beszélt: a világ nyomorúságai elrejtik előlünk a teremtés „csodálatos dicsőségét”. Az elmúlt hónapok, évek eseményei tanácstalanná, védtelenné tesznek, és olykor megrendítik szilárd belső hitünket is. „A keresztyének üldözése szerte a világon kétségeket támaszt magunkban, imáink hathatósságában”, és a mai nyugat-európai civilizáció „gúnyos cinizmusa” sokakat önfeladásra csábít. De Péter apostol szavai – *„ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet vagytok”* – „nagy és erős buzdítást jelentenek”, hogy „legyünk bizonyságtevői, hirdetői, evangélistái az Isten és az isteni irgalmasság nagy dolgainak” – fogalmazott a református püspök.

Folytatás a 2. oldalon ▶

FOTÓ: BARCZA JÁNOS

FOTÓ: GALAMBOS ÁDÁM

A debreceni Nagytemplomban Fabiny Tamás igehirdetői szolgálatával, a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-templomban keresztény–zsidó imaórával zárult az imahét. (Képünkön: Frölich Róbert országos főrabbi és Erdő Péter bíboros érsek.)

Oratio œcumenica

[Lelkész:] Mindenható Istenünk, üres kézzel állunk meg előtted. Minden, amit markolni akartunk, kihullik kezünkből. Mindent, amit biztosan magunkénak érzünk, csak egy pillanatig foghatunk. Mégis hálásan és félve tartjuk kezünkben mindazt, amit ránk bíztál, és nekünk adtál. Mindent, ami törékeny, ami sérülhet, ami elveszhet, de nekünk olyan fontos.

[Lektor:] Így visszük eléd egyházadat, ahol a bizonytalan világban a biztosat szeretnénk látni, és olyan sokszor képtelenek vagyunk kézben tartani bármit is. Erőnk, fantáziánk és szeretetünk határánál mutass új utat. Egyedül benned bízunk, Urunk. Kérünk téged…

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Így visszük eléd a teremtett világot, közös jövőnket. Minden, amit uralmunk alatt éreztünk – föld, levegő, víz –, kezünk nyomától szenved. Tégy minket eszközeiddé és kerted munkásaivá. Adj, Urunk, az alkotóknak ihletet, mindenkinek, akinek újat kell formálnia, valódi ötletet, hogy szebb, jobb és igazabb világban élhessünk itt, hazánkban és az egész földön. Engedd, hogy keze munkájában örömöt találhasson minden ember. Egyedül benned bízunk, Urunk. Kérünk téged…

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Így visszük eléd céljainkat. Szent kezed mutasson utat számunkra, hogy neked tetsző döntéseket hozzunk életünkben, közösségeinkben, az egész világban. Adj értelmet minden életnek. Ne engedd, hogy bárki is feleslegesnek érezze magát. Legyél mindenkivel a legkisebbtől a legidősebbig. Mindenkivel, aki egyedül van, és úgy érzi, ő senkinek nem számít. Tégy minket embereiddé, hogy feléjük fordulva társaik legyünk. Egyedül benned bízunk, Urunk. Kérünk téged…

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Így visszük eléd legszorosabb kapcsolatainkat: a családokat, párokat, barátokat. Kezünket a szeretet eszközévé tedd a fájdalom eszköze helyett. Ne engedd, hogy ember emberre kezet emeljen. Légy minden otthonban, hogy béke legyen. Légy minden gyülekezetben, hogy béke legyen. Légy minden városban és faluban, hogy béke legyen. Légy minden országban és az egész világon, hogy béke legyen. Egyedül benned bízunk, Urunk. Kérünk téged…

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkész:] Urunk, köszönjük, hogy te a mélyből is felemelsz, az utolsóhoz is odamész, a kirekesztettet is átkarolod. Tégy minket kezeddé, amely átkarol, simogat és békét teremt kegyelmed által. Hallgass meg minket, kérünk!

[Gyülekezet:] Ámen.

Evangélikus–katolikus párbeszéd-dokumentum jelent meg A szembenállástól a közösségig címmel

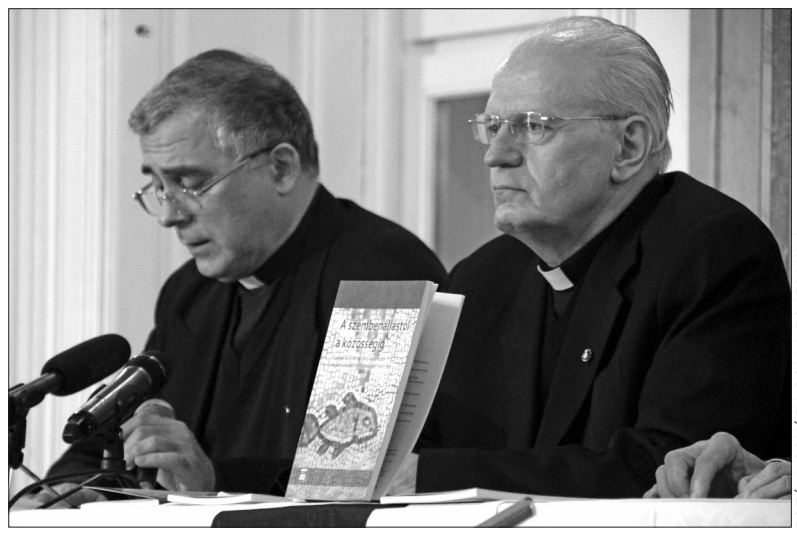

FOTÓ: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

Az imahetet nyitó istentisztelet előtt a Deák téri gimnázium díszterme adott otthont *A szembenállástól a közösségig* című kötet bemutatójának. Az egybegyűlteket *Fabiny Tamás* püspök, a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottságának elnöke köszöntötte, majd levetítették azt az 1999-ben készített filmet, amelyet a Duna Televízió forgatott a megigazulásról szóló közös nyilatkozat ünnepélyes aláírásakor. Ennek az állásfoglalásnak lehet folytatása a Luther Kiadó gondozásában most elkészült újabb dokumentum.

Erdő Péter bíboros, esztergom–budapesti érsek a kötet bemutatóján hangsúlyozta: a könyv tanúságot tesz arról a folyamatról, amely megindult az evangélikus és a katolikus egyház között, és immár komoly eredményeket tud felmutatni. A bíboros kiemelte: nem elég egymás megismerésére, az egységre is törekedni kell, hiszen ezt a feladatot „magától Krisztustól kaptuk".

A dokumentum magyar fordításához írt előszavában a bíboros úgy fogalmaz: „Amilyen gyorsan végbemehet a kapcsolatok megszűnése, oly kitartó munkát jelent a kiengesztelődés előmozdítása Krisztus egy és egyetlen egyházában."

„Az elmúlt öt évszázad egyházi történelmének megismerése egyúttal feltétele is az őszinte kapcsolatoknak és a testvérek közötti párbeszédnek" – tette hozzá Erdő Péter.

Fabiny Tamás püspök köszöntőjében kiemelte: reményei szerint a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója 2017. október 31-én csak a kezdete lesz egy folyamatnak. Folytatni kell azt a párbeszédet, amelyet ötven évvel ezelőtt kezdett el a Vatikán és a Lutheránus Világszövetség – nyomatékosította.

Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, aki szintén először fűzött a kötethez, nagy előrelépésnek nevezte, hogy „a felek készek kritikusan és önkritikusan áttekinteni a reformáció eseményeit és benne Luther Márton működését". Az őszinte dialógus mindkét egyház tagjait arra ösztönzi, hogy gondolják végig, és ahol szükséges, vizsgálják felül az egymásról kialakított képet és a másikhoz való viszonyulásukat – írta. Erényként emelte ki, hogy a dokumentum megfogalmazói „nem ébresztenek hamis illúziókat, nem biztatnak azzal, hogy a megkezdett közös út könnyű és gyors lesz, ugyanakkor bátran tanúskodnak arról, hogy ez az út járható".

Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora, a kötet egyik lektora *(képünkön balra)* a bemutatón méltatta, hogy az utóbbi ötven év az egyházak közötti párbeszéd jegyében telt el. Úgy vélte, az elmúlt ötszáz év történetét katolikus és evangélikus szempontból is bemutató kötet „nagy előrelépés és példaadás a keresztény egység útján", hiszen bátran szembenéz az egyházak közötti megosztottsággal, és lehetővé teszi, hogy „legyen bátorságunk kimondani és bevallani az egység ellen elkövetett bűnöket".

Reuss András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professor emeritusa, a kötet másik lektora azt emelte ki, hogy a könyvben az evangélikusok és katolikusok együtt mondják el mindkét oldal vívódásait. Rámutatott: az ilyen közös dokumentumok csak akkor készülhetnek el, ha hallgatnak azokról a kérdésekről, amelyeknek kibeszélésére még nincs lehetőség, amelyekben nincs teljes egyetértés. „E tény fölött nem szabad átsiklanunk, ugyanakkor nem szabad kudarcként sem felfognunk." ■

Tájékoztató a közép-európai keresztény találkozóról

A Magyarországi Evangélikus Egyház lesz a házigazdája a *„Ti vagytok a föld sója"* mottójú közép-európai keresztény találkozónak, amelyet július 7–10. között tartanak Budapesten. A *Foldsojatalalkozo.hu* hivatalos honlapon már el is indult a regisztráció. A szervezők január 15-én előzetes sajtótájékoztatót tartottak a hazai médiumok képviselőinek.

Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke az alkalmon, köszöntve a vendégeket, az egyházak szerepéről elmondta, hogy – a mottóhoz alkalmazkodva – szeretnének fontos elemei lenni a társadalomnak. A találkozó nem a látványosságra törekszik, a hangsúly azon van, hogy az egyház részt vegyen a társadalom életében, és válaszokat adjon a felmerülő kérdésekre.

Cselovszkyné dr. Tarr Klára, az evangélikus egyház országos irodája ökumenikus és külügyi osztályának vezetője ismertette a keresztény találkozók történetét. 1992-ban Görlitzben a német, a cseh és a lengyel evangélikus egyház részvételével rendezték az első ilyen összejövetelt. Az eltelt évek alatt számos más nemzet, illetve felekezet is csatlakozott a fesztiválhoz, a legutóbbit a lengyelországi Wrocławban rendezték 2014-ben.

Az idei alkalom programját *Antal Bálint* főszervező ismertette. Kitért arra, hogy bár alapvetően evangélikus, protestáns találkozóról van szó, az ökumené szellemében mégis szeretnének más egyházakhoz tartozókat is meghívni. A főelőadók között említette *Balog Zoltánt,* az emberi erőforrások miniszterét, valamint *Heinrich Bedford-Strohm* bajor evangélikus püspököt és *Pál „Feri"* atyát is. A programok között lesz püspöki fórum, levetítik a Luther-rajzfilm már elkészült epizódjait, és keresztény könnyűzenei, illetve kóruskoncerteket is kínálnak a résztvevőknek.

Az ifjúsági programokat *Németh Kitti* ismertette. Elmondta, hogy bár a találkozó az idősebb generációnak szól, a három-négyezer résztvevő között mintegy ötszáz fiatalra számítanak. Számukra inkább sport- és zenei, valamint missziói programokat szerveznek.

Dr. Fischl Vilmos, a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtitkára az alkalom ökumenikus voltát domborította ki hozzászólásában. Az ökumenikus tanács székháza a központi helyszínül szolgáló Tüskecsarnok mellett a találkozó egyik fontos színtereként funkcionál majd.

Dr. Pángyánszky Ágnes, az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi lelkésze, a nyitó és záró istentisztelet főszervezője elmondta: fontosnak tartja, hogy a találkozóról hazatérők választ kapjanak a bennük felmerülő kérdésekre, legyen mit hazavinniük az alkalmakról, ezért az istentiszteletek liturgiájának kidolgozását, az igehirdetők kiválasztását is ennek jegyében végzik.

A sajtótájékoztató végén levetítették a találkozó reklámfilmjeit.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

FOTÓ: HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

A pápalátogatás meghatározhatja a reformáció emlékévét

Fabiny Tamás evangélikus püspök, a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) alelnöke szerint *Ferenc* pápa svédországi látogatása meghatározhatja és az ökumené felé tereli a reformáció emlékévét.

A Vatikán és az LVSZ január 25-én délben jelentette be, hogy Ferenc pápa október 31-én, a reformáció emléknapján a svédországi Lund városába látogat, ahol közös istentiszteleten vesz részt a világszövetség elnökével, *Munib A. Younan* jeruzsálemi püspökkel, illetve a szervezet alelnökeivel.

Fabiny Tamás szimbolikusnak nevezte, hogy a pápa éppen Lundba látogat, abba a városba, ahol 1947-ben megalakult az LVSZ. A város székesegyháza ráadásul ötszáz évig katolikus volt, ötszáz éve pedig evangélikus, így mindenképp alkalmas helyszín a közös imádkozásra. Az LVSZ-alelnök szólt arról is, a szervezet kezdettől fogva azt vallja, hogy csak az lehet evangélikus, aki ökumenikus.

Ferenc pápa meghívása nem előzmény nélküli, hiszen ötven évvel ezelőtt, a második vatikáni zsinattal egy időben indult el a római katolikusok és az evangélikusok között az intézményesített párbeszéd. Ekkortól – hatéves ciklusokra – vegyes bizottságok jöttek létre, amelyek különböző témákat vitattak meg, ezek között volt a keresztség, a papi hivatás vagy például az úrvacsora kérdése. Ötven éve gyakorlatilag megszakítás nélkül folyik tehát igen magas szintű teológiai párbeszéd. Fabiny Tamás hozzátette: e párbeszéd igen jelentős állomása volt, amikor 1999. október 31-én a két egyház képviselői Augsburgban aláírták a közös nyilatkozatot a megigazulás kérdéséről. Ezzel a dokumentummal visszavonták egymás kölcsönös, 16. századi kiátkozását.

Az evangélikus püspök utalt arra, hogy január 17-én mutatták be magyarul *A szembenállástól a közösségig* címmel a két egyház közeledésének legfontosabb állomásait bemutató kötetet. A folyamatnak pedig nincs vége: „A távlati cél mindenképpen az úrvacsorai közösség megvalósulása." Az evangélikus püspök megjegyezte, hogy bár mind katolikus, mind protestáns részről lehetnek majd ennek ellenzői, ő mégis úgy gondolja, hogy a 21. században csak ökumenikusan szabad gondolkodni és cselekedni.

„Személyes vágyam, hogy megvalósuljon az úrvacsorai közösség. Ez az a cél, amelyet csak úgy lehet elérni, ha néhányan megfogalmazzuk mint vágyat. Aztán majd csak felzárkózik a vágyhoz a teológusok egyeztető munkája is" – fogalmazott Fabiny Tamás evangélikus püspök. ■ MTI

▶ *Folytatás az 1. oldalról*

Az igehirdetések után *Papp János* baptista egyházelnök könyörgött azért, hogy a Krisztus-hívők sóvá és világossággá tudjanak lenni, majd *Lackner Pál* nyugalmazott tábori püspök vezetésével a reménység imái következtek, hogy Krisztusban eggyé tudnak lenni a benne hívők. Ezután a *Miatyánkot* mondták el közösen az egybegyűltek

Székesfehérváron Szemerei János püspök prédikált az imahét nyitóalkalmán

Az ökumenikus imahét első napján, január 17-én, vasárnap a székesfehérvári római katolikus bazilikában *Szemerei János,* a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspöke hirdette Isten igéjét. A nyitó istentisztelet házigazdája *Spányi Antal* római katolikus megyés püspök volt. A liturgiában részt vettek a helyi református és baptista közösségek vezetői is, valamint – evangélikus részről – *Bencze András* püspökhelyettes és *Fehér Károly* nyugalmazott lelkész.

„Ne maradjon a kő a sírnál" – hangzott a nap témája. Szemerei János ennek kapcsán hangsúlyozta: az egyházak legfontosabb közös öröksége Jézus húsvéti győzelme. „Az egyház élete innen indul. Mindannyian úgy tekintünk Jézusra, mint a legfontosabb kapaszkodóra, amit Isten adott nekünk" – fogalmazott a püspök. – *„Arra hívattunk, hogy az Úr nagy tetteit hirdessük!"* (1Pt 2,9)

Január 17–24. között minden este 18 órai kezdettel tartottak közös istentiszteletet Székesfehérváron a helyi egyházak lelkipásztorai a Krisztus-hívők egységéért a város templomaiban, illetőleg a baptisták imaházában.

Kalota József ortodox érseki vikárius vezetésével.

Az istentisztelet áldásokkal ért véget: *Frank Hegedűs* anglikán esperes, Kalota József ortodox érseki vikárius, a MEÖT alelnöke és *Gregersen-Labossa György* evangélikus lelkész, a johannita lovagrend káplánja osztott áldást, majd a két igehirdető, Bogárdi Szabó István püspök és Erdő Péter bíboros tette ugyanezt.

Az istentisztelet végén a hívek a liturgiában szerepet kapott nagy égő gyertyáról meggyújthatták saját gyertyáikat. A kijáratnál a helyi gyülekezet tagjai kenyérdarabokat osztottak a távozóknak. Az alkalmon részt vevők adományaikkal a Kárpátalján és a Kárpátokon túl élő kereszténye-ket segíthették.

Az eseményen jelen volt *Soltész Miklós* egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár, valamint az állami és közélet több jeles képviselője. Egyházunk részéről *D. dr. Harmati Béla* és *D. Szebik Imre* nyugalmazott püspök mellett jelen volt többek között *Prőhle Gergely* országos felügyelő és *Krámer György* országos irodaigazgató is. Az istentiszteleten részt vett továbbá *Szvajtoszlav Bulah* ortodox diakónus, *Magyar Márius* ortodox esperes, *Voiszlav Gality* ortodox püspöki helynök és *Jancsev Tancso* ortodox protoierej is.

Az imahét megnyitóján zenei szolgálatot végzett a Lutheránia ének- és zenekar *dr. Kamp Salamon* karnagy irányításával, valamint *Finta Gergely* orgonaművész, kántor.

Az ökumenikus imahetet 1908 óta rendezik meg, azon először csak az anglikán és a katolikus egyház tagjai vettek részt, és kizárólag az egyesült államokbeli Graymoorban tartották meg. Ma már szerte a világon és Magyarország szinte minden településén ökumenikus közösségben tartanak istentiszteleteket, és imádkoznak a Krisztusban hívők egységéért az imahét idején a különböző felekezetű gyülekezetek.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA
Forrás: Evangélikus.hu

Ferenc pápa bocsánatot kért…

A más keresztény egyházak tagjaival szembeni „nem evangéliumi" magatartásért kért bocsánatot *Ferenc* pápa január 25-én a keresztény egységnek szentelt imahét utolsó mozzanataként a római városfalakon kívüli Szent Pál-bazilikában tartott imán.

Ferenc pápa kijelentette: „Mindenekelőtt bocsánatot kérünk megosztottságunk bűnéért, amely nyílt seb Krisztus testén. Róma püspökeként és a katolikus egyház pásztoraként irgalmasságért és megbocsátásért könyörgök a nem az evangéliumi tanítást követő magatartásért, amelyet a katolikusok tanúsítottak más egyházak keresztényeivel szemben. Ezzel egy időben felszólítok minden katolikus fivért és nővért, hogy bocsássák meg, ha ma vagy a múltban sértést szenvedtek el más keresztényektől. Nem törölhetjük ki, ami történt, de nem akarjuk megengedni, hogy a múlt bűneinek terhe tovább torzítsa kapcsolatainkat."

A katolikus egyházfő egyértelműen a más keresztény egyházakkal való múltbéli megosztottságra utalt, valamint az egyházakból való kizárásokra, kölcsönös üldözésekre. A Szent Pál-bazilikában tartott hétfő esti ima (vesperás) Szent Pál megtérésének ünnepére esett, és a Vatikánban ez zárta a keresztény egység imahetét. ■ MTI

Egyszerre két gyülekezethez beszélni

Gyorstalpaló kommunikációs tréningen látta vendégül *Fabiny Tamás,* médiamunkáért felelős püspökünk azokat a lelkészeket, akik idén rádióban, illetve televízióban közvetített istentiszteletet tartanak. A közmédia minden évben lehetőséget teremt arra, hogy egyházunk egy-egy jeles napon így is megmutathassa magát, s közös érdekünk, hogy ezeken az alkalmakon a lehető legjobb, de mindenkor valós arcunkat mutassuk meg a nagyvilágnak.

Fabiny Tamás bevezetőjében előbb Bródy Sándor 20. század elején rögzített hangját, majd pedig Martin Luther King híres, Washingtonban elmondott, az „I have a dream…" („Van egy álmom…") szófordulattal elhíresült beszédének egy részletét játszotta le az egybegyűlteknek. Ezzel illusztrálta, hogy „a szó elszáll" minősítés ma már korántsem állja meg a helyét, hiszen King sodró lendületű, retorikai bravúrnak tekinthető beszéde a mai napig eleven szöveg és hang, ma is éppen olyan elsöprő erővel hat hallgatóira, mint 1963-ban.

A püspök arra intette a lelkészeket, mindig tartsák szem előtt, hogy a közvetített istentiszteleteken két gyülekezethez beszélnek: az egyik ott ül előttük a padsorokban, a másik pedig a vevőkészülékek előtt. S azon is érdemes elgondolkodni – tette hozzá –, hány évig kellene prédikálni ahhoz, hogy annyi emberhez eljuttassák Isten igéjét, mint ahányan egy-egy ilyen alkalommal szerte az országban vagy akár a nagyvilágban hallgatják, nézik az istentisztelet közvetítését.

A megbeszélésen meghívott vendégként vett részt *Exterde Tibor,* az Info-Rádió műsorvezetője, aki több évtizedes televíziós és rádiós tapasztalata alapján látta el gyakorlati tanácsokkal a lelkészeket. Beszélt a felkészülésnek és a jegyzet készítésének a fontosságáról, valamint arról, hogy a szolgáló lelkészek mindig igyekezzenek önmagukat adni, ne változtassanak szokásos beszédstílusukon, hangerejükön, mert ily módon mindenképpen mesterkélt hatást keltenek. Sok egyéb mellett azt tanácsolta, hogy a közvetítések előkészítése során a lelkészek adjanak meg minden segítséget a kamerákat, mikrofonokat beszerelő, beállító technikusoknak, az adások rendezőit pedig lássák el minél több, a liturgiára és a helyi sajátosságokra vonatkozó, releváns információval, ezzel is segítve munkájukat s a közös cél elérését, vagyis a magas színvonalú produkció létrehozását.

A vendég szavait *Nagy László,* az evangélikus egyház rádiós és televíziós istentiszteleteinek közvetítéseiben évtizedek óta közreműködő kollégánk egészítette ki praktikus, az adások lebonyolítására vonatkozó tanácsokkal. Egyházunk sajtóbizottságának elnöke, a kiváló rádiós riporter, műsorvezető, *Novotny Zoltán* ugyancsak hasznos tanácsokkal szolgált a lelkészeknek, akik minden apró részletre kiterjedő kérdésekkel „bombázták" a médiaszakembereket.

Az evangélikus sajtóban – a megújult *Evangélikus Élet* hasábjain és az *Evangélikus.hu* honlapon – eddigi szokásunkat megtartva idén is időben hírt adunk a közvetítendő istentiszteletek időpontjairól, bemutatjuk az érintett gyülekezeteket és a szolgáló lelkészeket.

■ Illisz L. László

FOTÓ: BALICZA MÁTÉ

Istentisztelet-közvetítés a Magyar Rádióban

Bemutatkozik a Vecsési Evangélikus Egyházközség

Vecsés alapvetően sváb katolikus település, a városban négy katolikus templom is van. Ugyanakkor három protestáns gyülekezet – református, evangélikus és baptista – is él itt. Az evangélikus templom Vecsés legszebb utcájában, az Erkel utca elején, védett gesztenyefasor árnyékában húzódik meg.

A gyülekezethez tartozó másik két városban, Gyálon és Üllőn kisebbségben, szórványhelyzetben élnek az evangélikusok. A közösség kis létszámú, viszont barátságos, nyitott, szeretetteljes, egymáshoz ragaszkodó, egymást számon tartó, hitből élő emberekből áll.

A vecsési evangélikus gyülekezet még csak kilencvenhárom éves, de a történelem eseményei úgy hozták, hogy már háromszor épített templomot. Az 1932-ben épített elsőt a németek 1944-ben felrobbantották. Utána Svájcból érkezett faanyagból barakktemplom épült. Az újabb kőtemplom megépítésére 1971-ben került sor.

Csodálatra méltó az elődök kitartása, amellyel újra és újra nekiláttak, hogy legyőzve sok akadályt, lelki otthont építsenek maguknak Vecsésen. Sok segítséget is kaptak, hogy megvalósíthassák álmukat.

A gyülekezet ebben az évben templombővítésbe kezd. Régi álma a közösség tagjainak, hogy kis templomukat szociális helyiségekkel bővítsék, mivel telente nagy gondot okoz, hogy a közösségi térben se mellékhelyiség, se konyha nincsen. Elképzelésük szerint új istentiszteleti résszel bővülne a lelki otthon, és a jelenlegi épületrészből alakítanák ki gyülekezeti termeiket és a szociális helyiségeket. Erre a célra segítséget kap a közösség az Emberi Erőforrások Minisztériumától, ugyanakkor ez az összeg csak egy kis hányada annak, amnnyiből a tervek megvalósíthatók, ezért nagy segítség számukra bármilyen anyagi hozzájárulás.

Az új templomrész alapkőletételét április 3-ára tervezik, a délelőtt 10 órakor kezdődő ünnepélyes istentiszteleten *dr. Fabiny Tamás* püspök szolgál majd.

A gyülekezetben számos hétközi kiscsoport van: baba-mama kör, ifjúsági, felnőtt-bibliaóra. A tanyázós csoportban családok gyűlnek össze havi rendszerességgel úgy, hogy saját otthonukba fogadják be a gyülekezet tagjait. Működik könnyűzenei énekkar, a Vecsernye kórus, mellette pedig havonta a családi gitáros istentiszteleten szolgál egy komolyzenei együttes és az ifjúság zenekara is. A gyülekezeti tagok szeretnek kirándulni, barátkozni, nyitottak minden kezdeményezésre.

A gyülekezet két meghatározó lelkésze *Marschalkó Gyula* és *Rezessy Miklós* volt. Jelenleg – nyolcadik éve – *Heinemann Ildikó* szolgál Vecsésen.

A gyülekezet honlapja: *Vecses.lutheran.hu,* és megtalálható a közösség a Facebookon is.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Január 31-én, hatvanad vasárnapján 10.04-től istentiszteletet közvetít a Kossuth rádió a vecsési evangélikus templomból. Igét hirdet Heinemann Ildikó lelkész.

GYÁSZJELENTÉS

A gyászoló család tudatja, hogy *Szita István* evangélikus lelkész és festőművész január 19-én elhunyt. Szeretett halottunktól február 13-án délelőtt 11 órakor búcsúzunk a Deák téri evangélikus templomban.

HIRDETÉSEK

Jankovics Marcell előadása. A budavári evangélikus szabadegyetem következő alkalmát február 1-jén, hétfőn 19 órai kezdettel tartjuk a Bécsi kapu téri evangélikus templom kápolnájában (1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 28.). Dr. Fabiny Tamás püspök áhítata után Jankovics Marcell kultúrtörténész tart előadást *A felvidéki szárnyas oltárok* címmel. A belépés ingyenes, minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A nyugdíjas lelkészcsaládok következő összejövetele a Deák téri gyülekezet 7-es termében lesz február 4-én, csütörtökön fél 10-kor. Szeretettel várjuk az érintetteket.

Asztali beszélgetés a művészetről a Ludwig Múzeumban. Az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány és a Ludwig Múzeum tisztelettel meghívja a *Záborszky Gábor* kiállításához kapcsolódó disputára. Időpont: 2016. február 11. (csütörtök), 18 óra. Helyszín: Ludwig Múzeum, Művészetek Palotája, 1095 Budapest, Komor Marcell u. 1. Beszélgetőtársak: *Donáth László* evangélikus lelkész, *Radnóti Sándor* esztéta és Záborszky Gábor képzőművész; moderátor: *Galambos Ádám* evangélikus teológus. Téma: beszélgetés a művészetről. A kiállításra szóló belépő megváltásával a beszélgetésen való részvétel ingyenes.

Felhívás az evangélikus gyülekezetek kórusainak országos találkozójára. A reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója tiszteletére egyházunk 2017. május 13–14-re, a Cantate vasárnapját megelőző szombatra és vasárnapra országos kórustalálkozót szervez. Ezt megelőzően 2016-ban egyházkerületi kórustalálkozókat rendezünk, amelyekre az adott egyházkerület valamennyi gyülekezeti énekkarát szeretettel várjuk. A kerületi találkozókon kiválasztandó három-három énekkar kap majd meghívást a kétnapos országos találkozóra.

Az egyházkerületi találkozók megszervezése kerületi feladat. Az étkezés biztosításához kérünk személyenként 1500 forintot. Az utazás költségeit a kerületek biztosítják. A helyszínekről még nincs végleges döntés. A 2017. évi országos kórustalálkozóra meghívott énekkarok költségeit az országos egyház viseli.

Természetesen örömmel látunk minden evangélikus kórust az országos találkozón – saját költségre –, amelyek a közös kórusművek megszólaltatásában szívesen részt vesznek.

Az eseménysorozat részleteiről igyekszünk folyamatosan tájékoztatni gyülekezeteinket és az énekkarokat. Érdeklődni jelenleg *Kendeh Gusztávnál,* a Magyarországi Evangélikus Egyház Egyházzenei Bizottságának elnökénél lehet (telefon: 20/770-3741).

Erős vár a mi Istenünk! *Az egyházzenei bizottság*

Tanítói állás. A Podmaniczky János Evangélikus Általános Iskola 2016. szeptember 1-jei belépéssel tanítói állást hirdet. Jelentkezni lehet az iskola@podmaniczky-evangelikus.hu e-mail-címen. Az iskola címe: 1173 Budapest, Ferihegyi út 115.

Az Evangélikus Hittudományi Egyetem felvételt hirdet a 2016/17-es tanévre.
Képzéseink:
• Teológia (teológus-lelkész) osztatlan mesterképzés, 12 félév – lelkészképzés.
• Katekéta-lelkipásztori munkatárs alapképzés, 6 félév – gyülekezeti, óvodai, általános iskolai hitoktatásra felkészítő képzés.
• Hittanár-nevelőtanár – ELTE-n választható közismereti (bölcsészet, természettudomány, informatika) tanár szakkal párban osztatlan mesterképzés, 10–11 félév – kétszakos mestertanárképzés. A hittanár szak mellé választható szakok: angol nyelv és kultúra tanára, ének-zene tanár, francia nyelv és kultúra tanára, latin nyelv és kultúra tanára, magyartanár, német és nemzetiségi német nyelv és kultúra tanára, német nyelv és kultúra tanára, történelem és állampolgári ismeretek tanára, informatikatanár, biológiatanár, fizikatanár, földrajztanár, kémiatanár, matematikatanár, természetismeret-környezettan tanár.
• Kántor alapképzés, 6 félév – kántori és ifjúsági zenei szolgálatra felkészítő képzés.
• Hittanár-nevelő tanár mesterképzés, előképzettségtől függően 2–3–4 félév: hittan oktatására, valamint nevelőtanári állásra jogosító képzés.
• Teológia mesterképzés, 4 félév – a teológia tudománya iránt érdeklődő civileknek. Választható specializációk: biblikum, szociáletika.

Jelentkezési határidő: 2016. február 15.

A felvételi jelentkezéssel kapcsolatban további információk olvashatók honlapunkon: *http://teol.lutheran.hu/index.php/hu/felvetelizoknek*

A felvételivel kapcsolatos kérdéseket szeretettel várjuk a *tanulmanyi.teol@lutheran.hu* e-mail-címre.

Fogadóórámat minden hónap első hétfőjén tartom. Mindenkit szeretettel várok délután három órától öt óráig a Déli Egyházkerület székházában (1088 Budapest, Puskin u. 12.).

Radosné Lengyel Anna *országosfelügyelő-helyettes, a Déli Egyházkerület felügyelője*

Templomok, templomtornyok felújítása, villámvédelem kiépítése. Több mint 30 év referenciával. Bede László, 06-30/943-5089.

EVANGELIKUS.HU

Hatvanad vasárnap (Ézs 55,6–11)

„Bújócskázik velünk az Isten”

A VASÁRNAP IGÉJE

Itt van a farsang időszaka, amikor sorra érkeznek a meghívók az álarcos mulatságokra. Érdekes megfigyelni, milyen lelkesedéssel készítik a gyerekek jelmezeiket, rejtik el arcukat egymás elől.

Valóban különleges dolog az álarc. Lehetőséget ad az eltűnésre, elrejtőzésre, egyfajta bújócskára a társak elől. Isten mai igénkben arra szólít fel minket, hogy keressük őt, mert megtalálható, felismerhető, közel van hozzánk. Sokszor éljük át mégis, hogy nem értjük Isten akaratát, a nekünk szánt utat. Elindulunk valamerre, azt véljük, hogy áldása kísér, szeretete velünk van, aztán egyszer csak eltűnik az út, magunkra maradunk, rájövünk, hogy félreértettük őt, nincs velünk, saját kívánságunkból, vágyainkból épült az út, és a próbák, nehézségek idején kiderült: nem teherbíró. A mi gondolataink és útjaink mégsem egyeznek Isten akaratával, ő elrejtőzött, mi eltévedtünk.

„Bújócskázik velünk az Isten, / mindenhol van és sehol sincsen. // A templomban, ostya-alakban / úgy látható, hogy láthatatlan. // Boldog, aki ismerte, látta, / de ki nem látta, jobb barátja” – mondja Lackfi János *Bújócska* című versében.

Igen, az Ézsaiásnál olvasott ige is arról szól, hogy Isten nem adja magát kezünkbe. Keressük őt, és nem találjuk. Hívjuk, és nem válaszol. Ez azonban sokszor fájdalmasan érint minket. Nem értjük, miért teszi ezt velünk, hol van, kicsoda ő. Isten álarcai a betegség, szenvedés, halál – mondja Luther –, mert ezek az események arra késztetnek bennünket, hogy vágyódjunk utána, keressük őt, még ha eddig nem is volt fontos számunkra a vele való kapcsolat.

„Vedd le az álarcot! Vállald magad!” – hangzik a felszólítás a farsangi mulatságokon éjfél körül. Igaz, tartós kapcsolatba csak azzal az emberrel léphetünk, aki nem alakoskodik, őszinte, és valóban kíváncsi arra, kik vagyunk. Persze ez mindig kétoldalú dolog. A kölcsönös lelepleződés jó alkalom arra, hogy átéljük: a másik elfogad hibáinkkal együtt. Új kapcsolat születhet az egymásra figyelésben.

Jézusban, a testté lett Igében Isten is megszólal, és leveti álarcát, azt az álarcot, amely sokszor hidegnek és távolinak mutatja őt. Krisztusban, de csakis őbenne Isten felénk fordított arcát láthatjuk meg, amely csupa szeretet és megbocsátás. Gyengéd odafordulás ez az elesettekhez, bűnösökhöz, kitaszítottakhoz, eltaposottakhoz.

Leginkább az igehirdetésben válik egészen személyessé, nekünk szólóvá Isten segítsége. A szentségekben, az úrvacsorában, a kenyérben és a borban valóságosan jelen van ő. Megfoghatóvá válik, sőt befogadhatóvá, hazavihetővé. A távoli érthetetlenből és felfoghatatlanból így lesz a velünk lévő Isten, a Szabadító. Aki valóban mindenhol van, megszólítható, és várja imádságainkat.

A befogadott szó életet fakaszt. A költő ugyanakkor nagyon szépen fogalmazza meg azt, amiről már Luther Márton is beszélt: hogy Isten, bár elrejtőzködő, mégis egészen közel jön hozzánk igéjében. Ézsaiás is erre tanít minket ma.

A nekünk szóló ige olyan, mint az eső és a hó: megöntözi és termővé teszi a földet. A befogadott szó, amelyhez hit társul, életet fakaszt bennünk. Míg az általunk jónak gondolt utak gyakran a pusztulásba vezetnek, és ragyogónak tűnő gondolatszikráink nem melegítenek, hanem felperzselik mások életét, addig Isten útjai és gondolatai életet és új kezdetet hoznak a rá figyelőre.

Az úrvacsora pedig új közösséget teremt Krisztussal és testvéreinkkel. Mutatja, nem vagyunk egyedül. Egy test tagjaiként segítőtársak vesznek körül. Az Isten elől menekülő ember átéli, hogy a távolinak, érthetetlennek, annyira másnak tűnő Úr „lohol, messzebb a csillagoknál, / ám ha megfordulsz, máris ott áll” (Lackfi János idézett verse).

Ez a megfordulás a megtérés, a válasz Isten bennünket hívó, életváltoztató szavára. Ezt várja tőlünk ma is.

■ Gerőfiné dr. Brebovszky Éva

Imádkozzunk! Urunk, te Jézusban leleplezted irántunk való szereteted igaz mélységét. Add, hogy mi se rejtegessük tovább istenkereső vágyunkat. Utat tévesztettünk: hiányzol életünkből, gondolatainkból. Légy útitársunk, ajándékozz meg minket magaddal igédben mindennap! Ámen.

KÉTHETI ÚTRAVALÓ

„Ma, ha az ő szavát halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket…” (Zsid 3,15)

Hatvanad hetében az *Útmutató* reggeli s heti igéi Isten igéjének sorsáról tanítanak, s felszólítanak, hogy böjt felé indulva, igaz megtérés által jussunk el a lelki süketségből az ige meghallására. *Sexagesima:* hatvanad ünnepén kérjük, *exsurge Domine* (serkenj fel, Uram! – lásd Zsolt 44,24). „Kiáltok a magasságos Istenhez, ő mellém áll mindenkor.” (GyLK 712) Az Úr „Isten sokszor és sokféleképpen szólt az atyákhoz a próféták által, ezekben az utolsó időkben pedig az ő Fia által szólt hozzánk”. (Zsid 1,1.2; LK) Aki magára vette vétkes adósságunk terhét, hogy a bűn többé ne uralkodjék rajtunk. Jézus Urunknak a magvető munkájáról mondott példázatában *„a mag az Isten igéje”,* de nem az ő akarata a hitetlenség és a kárhozat (lásd 12. v.). *„A jó földbe esett mag: ezek pedig azok, akik igaz és jó szívvel hallgatják az igét, meg is tartják, és termést hoznak állhatatossággal.”* Ők folyamatosan gyümölcsöt teremnek, kitartanak s megmaradnak a hitben, nehézségek s veszélyek ellenére is! Isten országának titka: Jézusban elkezdődött az ő uralma, ezért *„akinek van füle a hallásra, hallja!”* (Lk 8,11.15.8). „Egyszerűen csak hallgasd, amit Isten Fia mond, az igét, s annál maradj. Atyánk azt ígérte, hogy aki a Fiút hallgatja, annak Szentlelket ád. Aki pedig megvilágosít és felgerjeszt, hogy tisztán megértsük Isten igéjét. Újjászül jótetszéséből. Ma is!” *(Luther)* Hittel hallgassuk, s ne kemény szívvel (lásd Zsolt 95,7–8). *„Mert Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.”* (Zsid 4,12) S éneke végén Mózes így figyelmeztet: *„Szívleljétek meg mindazokat az igéket, amelyekkel ma intelek titeket […]. Mert […] ez jelenti számotokra az életet.”* (5Móz 32,46.47) A választott nép hallgatja ugyan a próféta beszédét, *„de nem aszerint élnek. De ha majd beteljesedik…”* (Ez 33,32.33). Urunk tanítja: amilyen a fa, olyan a gyümölcse. *„Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj. […] Megmutatom nektek […], aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat. Hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott…”* (Lk 6,45.47.48) *Solus Christus:* Egyedül Krisztus életünk kőszikla alapja! S Pál hálát ad a gyülekezet példás hitéért, mert a *„sok zaklatás ellenére a Szentlélek örömével fogadtátok be az igét […], hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok, és várjátok a mennyből Jézust…”* (1Thessz 1,6.9.10). S ő Krisztus minden követőjét a szent iratokhoz és az apostoli tanításhoz való hűségre szólítja fel, mert az Írások *„bölccsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által. A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre…”* (2Tim 3,15–16). Jézus több példázatban szólt a mennyek országáról: így a kicsiny mustármagról s a kovászról is, beteljesítve a próféciát (lásd Zsolt 78,2–4): *„Példázatokra nyitom meg számat, a világ kezdete óta rejtett dolgokat jelentek ki.”* (Mt 13,35) „Van örök kincsünk […]. // E kincset: szent igédet.” (EÉ 286) ■ Garai András

Jézus így szólt a tanítványokhoz: „Íme, felmegyünk Jeruzsálembe, és beteljesedik mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megírtak.” (Lk 18,31)

Ötvened hetében az *Útmutató* reggeli s heti igéi isteni bölcsesség kérésére bátorítanak, hogy a lelki vakságból eljussunk Isten műveinek látására (lásd Jak 1,5–6). „Áldott legyen az Úr neve örökkön örökké, mert övé a bölcsesség és az erő.” (Dán 2,20; LK) S Dáviddal kérhetjük: Esto mihi: *„Légy erős kősziklám…”* (Zsolt 31,3) „Kezedre bízom lelkemet, te váltasz meg engem, Uram, hűséges Isten” (GyLK 691,6) – imádkozta Jézus a kereszten. *Quinquagesima:* ötvened ünnepén Urunk először szólt nyíltan haláláról és feltámadásáról tanítványainak. És követésére hívta a sokaságot a keskeny úton: *„Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztjét, és kövessen engem! Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt, aki pedig elveszti az életét énértem és az evangéliumért, megmenti azt.”* (Mk 8,34–35) „A kereszt dicsőségét a szívedben kell érezned! Hogy hálát tudj adni Istennek a szenvedésért, mint aki örvendezve kész keresztre, halálra. Ez a kereszt megszenteltetése” – írja *Luther.* S Pál pedig a legkiválóbb utat mutatja meg számunkra is Urunk követéséhez, mert Jézus a mi utunk (lásd Jn 14,6) s sorsunk! *„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három; ezek közül pedig a legnagyobb a szeretet.”* (1Kor 13,13) A hit látássá lesz, a remény valósággá, ámde a szeretet örök, *„mert Isten szeretet”* (1Jn 4,8). Jézus üzent Heródesnek: *„…úton kell lennem, mert nem veszhet el próféta Jeruzsálemen kívül.”* S ítéletet mondott a város felett: *„…hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet […], de nem akartátok! Íme, elhagyottá lesz a ti házatok.”* (Lk 13,33–35) Húshagyókedden Jézus így tanít a böjtről: *„Kívánhatjátok-e a násznéptől, hogy böjtöljön, amíg velük van a vőlegény? De jönnek majd napok, amikor…”* (Lk 5,34–35) Hamvazószerdán kezdődik a vasárnapok nélkül nagyszombatig tartó negyvennapos böjt. Jézus tanácsa: *„…böjtölésedet ne az emberek lássák, hanem Atyád, aki rejtve van; […] megjutalmaz téged.”* A böjt lehet az igazi kincskeresés különleges ideje. *„Mert ahol a te kincsed van, ott lesz a te szíved is.”* (Mt 6,18 és 21) A Krisztusban elrejtett életű keresztyének már levetkőzték *„a régi embert cselekedeteivel együtt, és felöltöztétek az új embert, aki Teremtőjének képmására állandóan megújul, hogy…”* (Kol 3,9–10). Ez Pál személyes vallomása belső emberének harcáról a benne lakó bűnnel: *„Én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg ebből a halálra ítélt testből? Hála legyen Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által!”* (Róm 7,24–25a) Ő a szabadító Úr! A böjt kapujában Bélsaccar korántsem böjtös lakomájának a képe tárul elénk, ahol istenkáromlás és bálványimádás folyt. De Dániel elmondta a *„mené mené tekél, ú-parszín”* felirat értelmét: *„Számba vette Isten királyságodat, és véget vet annak. […] megmért téged mérlegen, és könnyűnek talált. …felosztotta királyságodat…”* (Dán 5,25–28) Kérhetjük: „Igazságod mérlegére / Hulljon Jézus drága vére!” (EÉ 524,2) ■ G. A.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (január 31.)
Pál írja: Nem a magam hasznát keresem, hanem a többiekét, hogy üdvözüljenek. 1Kor 10,33 (Jer 6,13–14; Lk 8,4–8[9–15]; Zsid 4,12–13; Zsolt 128) Haszon. E szó hallatán mindenkinek valamelyik bank kamata, valamilyen befektetés sikeressége jut az eszébe. Mindezek azonban hamis hasznok. Ma, hatvanad vasárnapján, a böjti időszakhoz, majd nagypéntekhez közeledve Pál szavai arra emlékeztetnek bennünket, hogy az igazi haszon az üdvözülés, amelyért Krisztus Jézus a kereszten nagy árat fizetett. Ezt a hírt szerette volna Pál üldöztetést, nélkülözést is vállalva mindenkihez, így hozzánk is eljuttatni. Hozzád eljutott? „Kérlek, halálod ára / Rajtam ne vesszen kárba!” (EÉ 203,1)

Hétfő (február 1.)
Pál írja: Éppen ezért meg vagyok győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó munkát, elvégzi Krisztus Jézus napjára. Fil 1,6 (5Móz 9,26; 5Móz 32,44–47; 2Tim 2,1–13) Isten szeretetével, igéjével maga mutatja meg mind egyéni, mind gyülekezeti életünknek az irányát. Ez azonban csak a kezdet, nem ülhetünk ölbe tett kézzel. Erejéhez mérten kinek-kinek a maga módján mindenhol meg kell állnia a helyét, akár az evangélium továbbadásáról, akár felebarátjának megsegítéséről van szó, egészen Krisztus Jézus visszatéréséig. Hisszük, Isten segítségünkre lesz ebben. „Gyorsan folyó időmet / Az Úr nem adta hiába, / De azért, hogy erőmet / Szánjam oda jó munkára.” (EÉ 450,1)

Kedd (február 2.)
Az Úr szeme az igazakon van, és füle az ő könyörgésükre figyel, az Úr arca pedig a gonoszt cselekvők ellen fordul. 1Pt 3,12 (Zsolt 76,9–10; Ez 33,30–35; 2Tim 2,14–26) Jó érzés tudni, hogy Isten mindig figyel a benne hívőkre, tisztában van testi-lelki vívódásaikkal, de gyakran elfeledkezünk erről. A juhok ösztönösen pásztorukhoz sietnek, ha jön a ragadozó, bennünk ugyanakkor nem mindig működik ez az ösztön. De Isten, annak ellenére, hogy azt is tudja: „Hitem pedig, mint a változó hold, / Hamar elfogy, tölte alig hogy volt” (EÉ 383,3), vár engem. Megújult hittel forduljunk mindig hozzá küzdelmeinkkel. Ő segíteni fog. „Velem vándorol utamon Jézus, / Gond és félelem el nem ér.” (EÉ 459,1)

Szerda (február 3.)
Ha az Isten velünk, ki lehet ellenünk? Róm 8,31b (Ézs 14,27; Lk 6,43–49; 2Tim 3,1–9) Hányszor hangozhatott el sokaknak szájából ez az ige az évszázadok során, akár történelmi sorsfordulóknál, amikor veszélybe került egy közösség jó szándékú ügye, akár egyes emberek konfliktusainál, betegségben, kilátástalannak tűnő jövő miatt! Életünk során ma is számtalan veszélynek és kísértésnek vagyunk kitéve, azonban az elhívottak bízhatnak az értünk való Istenben, mert *„semmi sem választhat el minket az Isten szeretetétől”* (Róm 8,39). „Ki dolgát mind az Úrra hagyja, / És benne bízik szüntelen, / Azt ő megőrzi és megtartja / Sok földi bajban, ínségben.” (EÉ 331,1)

Csütörtök (február 4.)
Ki ne félne téged, Urunk, és ki ne dicsőítené a te nevedet, hiszen egyedül te vagy szent: mert a népek eljönnek mind, és leborulnak előtted, mert nyilvánvalóvá lettek igazságos ítéleteid. Jel 15,4 (Zsolt 145,17; 1Thessz 1,2–10; 2Tim 3,10–17) A földön nem történik semmi a mindenható Isten tudta nélkül. Az Ószövetségben haragja nem más, mint nevelő szeretetének megnyilvánulása. Mi, Istennek Krisztus által megváltott népe viszont megtapasztaltuk Isten ígéretének megvalósulását, kegyelmét, igazságosságát is. Ez a felismerés arra kell hogy indítson bennünket, hogy népével együtt, őt dicsérve, szívünkben hálaadással boruljunk le előtte. „A menny Urának tisztelet, / Dicsőség, hála zengjen.” (EÉ 43,1)

Péntek (február 5.)
És történt, amikor Jézus asztalnál ült a házban, hogy sok vámszedő és bűnös jött, és odatelepedett Jézushoz és az ő tanítványaihoz. Mt 9,10 (2Krón 19,7; 2Tim 3,10–17; 2Tim 4,1–8) Kik telepedtek asztalához? A „vámszedő” korrupt szakma volt, a „bűnösök” lehettek házasságtörők, rablók, gyilkosok is. Nagy lépés volt az életükben, hogy keresték Jézust, hogy meg akartak változni. És ahogyan Jézus később, a kereszten megbocsátott a latornak, úgy ezeknek az embereknek is megbocsátott, megadva nekik az újrakezdés lehetőségét. A mi bűneink tűnhetnek bármilyen kicsinek is, ugyanúgy bűnösök vagyunk, és Jézus bennünket is vár asztalához. Éljünk ezzel a lehetőséggel. „Mélységes mélyből kiáltunk / Hozzád, irgalmas Isten.” (EÉ 402,1)

Szombat (február 6.)
Az Úr megadja majd neked, hogy mindent megérts. 2Tim 2,7 (1Krón 28,20; Mt 13,31–35; 2Tim 4,9–22) Egy kétlépcsős folyamat második lépcsőjéről szól itt Pál. Mi az első lépcső? Ez a szándék, hogy keressem Istent, akihez a Szentírás, írásmagyarázatok olvasása, az istentiszteleteken, bibliaórákon, evangelizációkon, áhítatokon stb. való részvétel vezethet. Mindezeket kiegészíti a gondolkodás és az imádság. Ezekre szükség van. De a végső belátást, megértést Isten adja. Ez a második lépcső, amelyről Pál itt olvasott igénkben biztosítja Timóteust. „Az igaz istenfélőknek / Ő megjelenti magát, / És az őbenne hívőknek / Örök törvényét, titkát.” (EÉ 321,4)

■ Lukáts Miklós

KRÓNIKA
Az Evangélikus Élet magazin kéthetente megjelenő hírlevele

E-mail: evelet@lutheran.hu. • EvÉlet online: www.evangelikuselet.hu. • Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu. Előfizetés: kiado@lutheran.hu. • Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 25. fszt. 2. Tel.: 06-20/824-5519. Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): Balla Mária (maria.balla@lutheran.hu). Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Máté Tóth Zsuzsánna (matetot@gmail.com). Tervezőszerkesztő: Szabó Dávid Károly (david.szabo@lutheran.hu). Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu). Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán. Árusítja a kiadó. Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág ingyenes telefonszámán: +36-80/444-444 és a Luther Kiadónál.
• INDEX 25 211, ISSN 0133-1302.